

VOORSTEL

zaaknummer: 402984
afdelingsnaam: B&O-Advies
steller: Agnès van Schaijk
onderwerp: Vaststelling nieuwe subsidiecriteria cultuur

Voorstel

In ogenschouw nemende de in juli jl. vastgestelde *Subsidieregeling gemeente Hilversum 2017*, wordt voorgesteld:

1. De vernieuwde subsidiecriteria cultuur (zoals opgenomen in bijlage 1) met als ingangsdatum 1 januari 2018 vast te stellen;
2. De huidige subsidiecriteria cultuur per 1 januari 2018 te laten vervallen;
3. Subsidieaanvragen tot € 2.000,- ambtelijk te laten afhandelen en deze na vaststelling door de portefeuillehouder (namens het college) inclusief argumenten en kanttekeningen ter kennisname te doen toekomen aan de Cultuurraad;
4. De bijgaande RIB (bijlage 3) aan de raad te versturen.

Samenvatting

De Cultuurraad Hilversum functioneert nu ruim een jaar en is tegen een aantal zaken aangelopen bij het uitoefenen van haar adviesfunctie, waaronder een verschil in informatiebehoefte van de gemeente en Cultuurraad en de aanlevering door aanvragers van subsidie. Ook wordt in de aanvraagprocedure onvoldoende onderscheid gemaakt tussen ‘groot en klein’; aanvragers met een bescheiden organisatie (e.g. amateurverenigingen) krijgen te maken met dezelfde criteria en vragen als grote(re) professionele organisaties. Een goede beoordeling is daardoor vaak lastig te maken.

In haar brief van november 2016 stelt de Cultuurraad voor om de subsidiecriteria te vernieuwen, maar tegelijkertijd de verbinding met de beleidsdoelstellingen van ‘Metrum’ te behouden. De gemeente Hilversum hecht waarde aan het ondernemerschap en de wederkerige relatie van organisaties met Hilversum e.o. en zet daarvoor o.a. het nieuwe subsidiebeleid in dat gemeente breed is opgesteld. Daarop kunnen de verschillende sectoren voortborduren. Cultuur loopt in dit proces voorop, door vernieuwde criteria te formuleren die gebaseerd zijn op de *aard* van de aanvrager en de voorziening (i.c. organisaties welke tot de basisinfrastructuur behoren en welke daar niet toe behoren en subsidies gericht op instandhouding van de organisatie of voor culturele activiteiten /basis- en programmasubsidies). Ook de ‘wederkerigheid’ is daarin uitgewerkt.

Gevraagd wordt de nieuwe subsidiecriteria cultuur vast te stellen en met ingang van 1 januari 2018 leidraad voor de beoordeling van alle aanvragen subsidies cultuur te laten zijn. Bij een positief besluit zal de verdere aanvraagprocedure bijbehorend worden aangepast c.q. ingeregeld.

Inleiding

In het kader van het nieuwe subsidiebeleid hecht de gemeente Hilversum waarde aan het ondernemerschap van organisaties en de 'wederkerige relatie' met Hilversum e.o. Dit ziet zij graag terug in lange termijnbeleid, gericht op verbetering, verduurzaming en vergroting van het zelf verdienend vermogen met (liefst) meerdere inkomstenbronnen. Dat vraagt wat van organisaties die subsidie aanvragen, vooral ook in de aanlevering van informatie over wat ze allemaal al doen en hoe dit in de begroting wordt uitgewerkt.

Sinds de installatie van de Cultuurraad Hilversum in juni 2016 heeft de Cultuurraad advies uitgebracht over de subsidieaanvragen die zijn binnen gekomen, en loopt daarbij tegen een aantal zaken aan. Voorbeeld is dat de afstemming tussen het aanvraagformulier en de huidige beoordelingscriteria verre van ideaal is en dat beide in onvoldoende mate ruimte laten voor het onderscheid tussen 'groot en klein': aanvragers met een bescheiden organisatie (e.g. amateurverenigingen) krijgen te maken met dezelfde criteria en vragen als grote(re) professionele organisaties.

In hun brief van 2 november 2016 (bijlage 2) heeft de Cultuurraad deze en andere bevindingen uiteen gezet en voorgesteld om een nieuwe set criteria te ontwikkelen die tegelijkertijd de verbinding met de beleidsdoelstellingen van 'Metrum' behouden. Ook verscheen medio 2016 de publicatie 'Naar waarde gewogen' van Claartje Bunnik (nieuw beoordelingskader voor cultuursubsidies) van de Boekmanstichting. De Cultuurraad wil voor de toekomst in lijn met de in de publicatie gehanteerde cultuurcriteria gaan adviseren. Zij onderschrijft daarbij het belang van duidelijke en eensluidende subsidiecriteria, maar pleit ook voor maatwerk. De waarde van het culturele aanbod voor Hilversum en de regio zal voor de toekomst bepaald worden door een samengestelde beeld op het gebied van: (a) de artistiek-inhoudelijke waarde of kwaliteit, (b) de maatschappelijke waarde en (c) de zakelijke kwaliteit.

Afgelopen najaar is dhr. C. Wijn (landelijk bekend expert cultuurbeleid van bureau BMC) gevraagd om de set nieuwe set criteria op te stellen, in lijn met de inmiddels vastgestelde nieuwe subsidieregeling van de gemeente. Dit heeft geresulteerd in een opbouw van de cultuursubsidies in drie deelverzamelingen:

- a. basissubsidies
- b. programmasubsidies aan culturele basisvoorzieningen;
- c. programmasubsidies aan instellingen die niet tot de basisinfrastructuur behoren.

Per subsidiesoort worden nu specifieke subsidiecriteria gehanteerd; zie bijlage 1. Daarbij wordt ook het organisatieprofiel van de aanvrager meegenomen: bij de beoordeling van de institutionele waarde van organisaties die tot de basisinfrastructuur gerekend mogen worden zal de impact van de zakelijke waarde volledig worden meegenomen, daar waar dit voor programma-aanvragen door amateurverenigingen in veel mindere mate opgaat.

Voor het draagvlak zijn zowel amateurverenigingen als het Cultuurnetwerk met de grotere cultuurpartners meegenomen in dit traject. Zij hebben input geleverd voor een 'Programma van Eisen' waaraan de nieuwe criteria moesten voldoen. Voor de amateurverenigingen zijn twee bijeenkomsten belegd, waarvan één werkplaatsavond (met uitleg en begeleiding met betrekking tot de aanvraag en het opstellen van een werkplan).

Het gesprek met de aanvrager zal blijvend punt van aandacht zijn, zeker voor wat betreft de organisaties die tot de basisinfrastructuur behoren. Daarmee komt de gemeente Hilversum tegemoet aan de gewenste kwalitatieve verbetering van het subsidiestelsel en zal samen met de culturele partners een aanvang gemaakt worden met de invulling van het begrip 'wederkerige relatie'.

De portefeuillehouder Cultuur is gemandateerd de subsidies met advies van de Cultuurraad vast te stellen namens het college, voor zover binnen de beschikbare cultuurbegroting beschikbaar. De Cultuurraad stelt voor dat over alle aanvragen tot €2.000,- de portefeuillehouder beslist, zonder voorafgaand advies door de Cultuurraad. Over alle aanvragen die boven de voornoemde grenswaarde vallen brengt de Cultuurraad blijvend advies uit.

Probleemstelling/doel

Desondanks dat de huidige criteria nog niet lang bestaan, blijkt uit het werken in de praktijk dat ze in de vraagstelling niet helder genoeg zijn. Het achterliggende doel is aanvragers vaak niet duidelijk. Op basis van de informatie die daarmee wordt aangeleverd zijn de aanvragen moeilijk hanteerbaar voor een kwalitatieve beoordeling door de Cultuurraad. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de aard van de aanvrager, en de informatie die de gemeente en Cultuurraad ontvangen is vaak niet toereikend. Ook is de afstemming tussen het aanvraagformulier en de beoordelingscriteria verre van ideaal. Daarbij komt dat eind 2016 een nieuw, landelijk beoordelingsmodel opgeleverd is dat meer recht doet aan de functie en kwaliteit van culturele aanvragers en daarmee leidend zou moeten kunnen zijn voor de beoordeling in Hilversum.

Argumenten

Ad 1. De Cultuurraad is opdrachtgever en heeft in de vergadering van oktober jl. ingestemd met de nieuwe subsidiecriteria. Hiermee is een helder onderscheidt gemaakt in de informatiebehoefte bij aanvragen door organisaties die tot de basisinfrastructuur gerekend worden en door organisaties die voor een incidentele voorziening in aanmerking komen. Daarmee wordt de verschuiving in 'Metrum' richting het amateurveld ook in de beoordeling meegenomen. Ook is de 'wederkerigheid' en 'maatschappelijke toegevoegde waarde' uitgewerkt, iets dat binnen de huidige aanvraag onvoldoende wordt uitgelicht. De nieuwe subsidiecriteria zijn daarmee een kwaliteitsverbetering voor zowel de aanvraagprocedure als de beoordeling.

Ad 3. Aanvragen tot € 2.000,- worden ambtelijk afgehandeld en door de wethouder vastgesteld. Dit om te voorkomen dat de Cultuurraad overbelast wordt met advisering over relatief kleine aanvragen. De vastgestelde adviezen worden inclusief onderbouwde argumenten en kanttekeningen ter kennisname aan de Cultuurraad aangeboden, zodat het integrale overzicht over de sector behouden blijft.

Kanttekeningen

Ad 1. De Cultuurraad zal nog enige tijd moeten 'zoeken' hoe de criteria en weging van scores exact toegepast kunnen worden op iedere afzonderlijke aanvrager. Ook de aanvragers en ambtelijke organisatie zullen meegenomen moeten worden in de nieuwe werkwijze, waardoor ook dáár draagvlak ontstaat voor de nieuwe aanpak. Bijvoorbeeld door meer en beter het gesprek met elkaar en de aanvragers aan te gaan.

Ad 2. Belangrijk is dat de integrale afweging en het zicht op de sector vanuit de Cultuurraad behouden blijft. Er is een tegenbeweging bij de subsidiekamers zichtbaar: daar worden sinds kort (juist vanwege de integraliteit) ook de kleine aanvragen doorgesproken.

Financiën

N.v.t.

Uitvoering

Na vaststelling van de nieuwe subsidiecriteria cultuur zal:

- De aanvraagprocedure voor de 3 deelverzamelingen (basissubsidies; programmasubsidies aan culturele basisvoorzieningen; programmasubsidies aan instellingen die niet tot de basisinfrastructuur behoren) ingeregeld en op de website geplaatst worden (ingangsdatum 1 januari 2018). De Cultuurraad is hierbij betrokken.
- In samenwerking met de subsidiecoördinator en in samenhang met andere sectoren van de gemeente stroomlijning met andere sectoren en aanvraagprocedures plaatsvinden;
- De wegingsfactoren bij de beoordeling door de Cultuurraad bepaald worden;
- Communicatie naar buiten ingevuld worden; naar het cultuurveld en de gemeenteraad, inclusief benoemen van de groei van het budget voor amateurkunst. Dit zal in een persbriefing opgenomen worden;
- Via het Cultuurnetwerk terugkoppeling en uitleg gegeven worden over de nieuwe set criteria en het verschil tussen de basis- en programmasubsidie. Tevens wordt aandacht gegeven aan de wijze waarop de gemeente en Cultuurraad met de grote culturele organisaties het gesprek voor de toekomst zullen aangaan;
- Amateurverenigingen extra ambtelijke ondersteuning aangeboden krijgen. 30 november zal een informatiebijeenkomst plaatsvinden, waarbij amateuraanvragers meegenomen worden in de nieuwe set criteria en de voorziening programmasubsidies en wat daarbij van hen aan informatie en uitleg gevraagd wordt;
- De wederkerigheid door de Cultuurraad beoordeeld worden. Ook intern zal dit geborgd worden door de aanvragen cultuur integraal vanuit zorg, economie, evenementen, onderwijs, wijken en media te bezien (o.a. in samenwerking met account- en budget houders). Streven is dit vervolgens ook naar de Cultuurraad en subsidiekamers te communiceren;
- De Cultuurraad formeel vanaf april (aanvragen 1^e kwartaal) 2018 de aanvragen programmasubsidies gaan beoordelen volgens de nieuwe subsidiecriteria, voor basissubsidies en convenantpartners geldt dat per september 2018 (aanvragen 2019).

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. Nieuwe subsidiecriteria cultuur gemeente Hilversum (C. Wijn, versie 8-11-2017)
2. Cultuurraad brief aan gemeente (2 november 2016)
3. RIB Vaststelling nieuwe subsidiecriteria cultuur